

Nr 222.

Av herr **Sjöström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, med förslag till lag om arbetstidens begränsning.

Då Kungl. Maj:t vid 1919 års urtima riksdag framlade förslag till Lag om arbetstidens begränsning, föreslogs att första stycket i § 1 borde ha följande lydelse: »Denna lag äger tillämpning å varje rörelse, industriell eller icke, vari arbetare användes till arbete för arbetsgivares räkning, så ock å hus-, väg- eller vattenbyggnad, vattenledning eller annat dylikt särskilt arbetsföretag, vari i regel flera än tre arbetare på sådant sätt användes.»

Vid behandlingen i utskottet enades majoriteten om att föreslå följande lydelse: »1) varje rörelse, industriell eller icke, vari i regel flera än fyra arbetare användes till arbete för arbetsgivares räkning, så ock, ändå att arbetareantalet är mindre, å dylik rörelse, där den bedrivs i sådan stad eller köping eller sådant municipalsamhälle, vars mantalskrivna folkmängd överstiger 1,500,

2) å hus-, väg- eller vattenbyggnad, vattenledning eller annat dylikt särskilt arbetsföretag, vari i regel flera än fyra arbetare användes till arbete för arbetsgivares räkning.»

Huvudsakligaste motivet för denna förändring var att därest Kungl. Maj:ts förslag upphöjdes till lag, det i synnerhet på landsbygden skulle uppstå vissa svårigheter och obehag då exempelvis lantbrukarna måste under den brådare tiden, höst och vår, reparera sina redskap o. d.

Riksdagen godkände utskottets förslag.

Vid 1921 års riksdag väcktes förslag om vissa s. k. »uppmjukningar» av lagen och riksdagen beslöt då bl. a. att utsträcka undantaget upp till fyra arbetare, att gälla *alla* samhällen oavsett innevånareantalet. Denna ändring i arbetstidslagen medförde en mindre god verkan. Det finns nämligen i de tätare befolkade samhällena, isynnerhet i de stora

städerna, en mängd industrier och hantverk vari äro anställda hos olika arbetsgivare, väsentligt olika antal arbetare. Exempelvis skrädderi-, skomakeri-, konditori-, bageri-, charkuteri- m. fl. yrken på samma plats, ja ofta på samma gata, där den ene arbetsgivaren har hos sig anställt fyra arbetare och därunder och den andre inom samma yrkesgren har över fyra arbetare.

Å de platser, där lagen följes, medför det i konkurrenshänseende en synnerligen oförmånlig ställning för den arbetsgivare, som har hos sig anställt över fyra arbetare.

Å de platser, där en enhetlig arbetstid av 8 timmar är fastställd genom avtal parterna emellan, kvarstår dock detta, enligt vår mening onödiga undantag, såsom ett irritationsmoment vid förhandlingar om nya avtal.

Från dessa yrkens arbetsgivares sida ha ej heller framställts några krav om en sådan ändring, som tillkom vid 1921 års riksdag. Tvärtom har sedermera av många arbetsgivare anmälts missnöje med densamma, alldenstund vid konkurrensen dem emellan, de som hade rätt att i lagen åberopa sin undantagsställning, lågo över.

På grund härav föreslå undertecknade,

det riksdagen måtte besluta att första stycket i § 1 i Lagen om arbetstidens begränsning, erhåller samma lydelse som nämnda § fick vid 1919 års urretima riksdag.

Stockholm den 24 februari 1923.

Algot Sjöström.

Julius Hedvall.

C. W. O. Höglund.

Vilh. Carlsson,
Mölnadal.